

Coğrafya Eğitimi

Coğrafya Dersi Öğretim Programları

Editörler:

Prof. Dr. Servet KARABAĞ

Prof. Dr. Salih ŞAHİN

Dr. Bahaddin ŞAHİN

Editörler: Prof. Dr. Servet KARABAĞ - Prof. Dr. Salih ŞAHİN - Dr. Bahaddin ŞAHİN

Coğrafya Eğitimi
COĞRAFYA DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMLARI

ISBN 978-625-7676-36-6
DOI 10.14527/978-625-7676-36-6

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© 2021, PEGEM AKADEMİ

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. A.Ş.'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

Pegem Akademi Yayıncılık, 1998 yılından bugüne uluslararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten **uluslararası akademik bir yayınevi**dir. Yayımladığı kitaplar; Yükseköğretim Kurulunca tanınan yükseköğretim kurumlarının kataloglarında yer almaktadır. Dünyadaki en büyük çevrimiçi kamu erişim kataloğu olan **WorldCat** ve ayrıca Türkiye'de kurulan **Turcademy.com** tarafından yayınları taranmaktadır, indekslenmektedir. Aynı alanda farklı yazarlara ait 1000'in üzerinde yayını bulunmaktadır. Pegem Akademi Yayınları ile ilgili detaylı bilgilere <http://pegem.net> adresinden ulaşılabilir.

I. Baskı: Aralık 2021, Ankara

Yayın-Proje: Zeynep Güler
Dizgi-Grafik Tasarım: Tuğba Kaplan
Kapak Tasarımı: Pegem Akademi

Baskı: Ay-bay Kırtasiye İnşaat Gıda Pazarlama ve Ticaret Ltd. Şti.
Çetin Emeç Bulvarı 1314. Cadde No: 37A-B Çankaya/ANKARA
Tel: (0312) 472 58 55

Yayıncı Sertifika No: 51818
Matbaa Sertifika No: 46661

İletişim

Macun Mah. 204. Cad. No: 141/A-33 Yenimahalle/ANKARA
Yayınevi: 0312 430 67 50
Dağıtım: 0312 434 54 24
Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60
İnternet: www.pegem.net
E-ileti: pegem@pegem.net
WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

ÖN SÖZ

Eğitim öğretim sürecinin en önemli öğelerinden biri öğretim programlarıdır. Öğretim programları eğitim-öğretimin tüm boyutlarını düzenlemek ve uygulamalar için gereklidir. Aynı zamanda nasıl bir eğitim ve birey yetiştirileceğinin de belirlendiği temel metinlerdir. Onun için devletler öğretim programları aracılığı ile bir anlamda gelecek vizyonunu ortaya koyarak birey ve toplumsal yapıyı açık veya örtülü bir şekilde düzenler. Bu bağlamda öğretim programları süreklilik arz eder ve geliştirilir.

Toplumsal, bilimsel ve teknolojik değişimlerle senkronize olmak için eğitim programları da dönem dönem revize edilir ya da yeniden oluşturulurlar. Bu yolla birey ve toplumlar geleceğe hazırlanmaya çalışılır.

Türkiye'de de Cumhuriyetle birlikte coğrafya dersi öğretim programları da oluşturulmaya başlanmıştır. Coğrafya açısından bunların ilki 1941 yılında gerçekleştirilen Coğrafya Kongresi sayılabilir. Bir anlamda coğrafya eğitiminin ilk temeli sayılabilecek bu kongrede öğretim programları başta olmak üzere, öğretmen yeterlikleri, ders kitapları vb. alanda önemli kararlar alınmış ve uygulamaya konulmuştur. 2005 yılına kadar yapılan öğretim programı çalışmaları, 1941 yılında çerçevesi çizilen programın benzeri olacak nitelikte konu ekleme çıkarma şeklinde olmuştur. Bu niteliğiyle 2005 yılına kadar olan çalışmalar gerçek manada öğretim programı geliştirmeden uzak olarak değerlendirilebilir. 2005 yılında uygulamaya konan ve yürürlükte olan Coğrafya Dersi Öğretim Programı (CDÖP), öğretim programları hazırlama yöntemlerine uygun hazırlanmış ilk programdır.

2005 yılında yürürlüğe giren CDÖP önemli değişimler getirmiştir. Bu niteliği ile CDÖP'ün felsefesi, yaklaşımı ve uygulamadaki durumlar/sorunların incelenmesi de bir zorunluluk haline gelmiştir. Programların sürekliliğini ve gelişimini sağlamak için de değerlendirmelerin yapılması gerekir.

Milli Eğitim Bakanlığı 2002 yılında eğitim reformu çalışmaları kapsamında öğretim programlarını yeniden oluşturmaya başlamıştır. CDÖP da lise öğretim programları kapsamında revize edilen ilk beş öğretim programından biridir. 2005 yılında yürürlüğe giren CDÖP köklü ve önemli yenilikler getirmiştir. Aslında bu değişim gerçek anlamda öğretim programı niteliğinde olduğu için sadece ders içerikleri boyutunda değil, tüm eğitim boyutlarını ve paydaşlarını da kapsayan bütünsel ve kapsayıcı bir yaklaşımla ele alınmış ilk programdır.

Coğrafya Eğitimi: Öğretim Programları adlı bu çalışma 2005 müfredatı başta olmak üzere Cumhuriyet dönemi öğretim programları, eğitim-öğretim süreçleri, materyaller, öğretmen yeterlikleri, öğretimin paydaşları kapsamında çok boyutlu olarak değerlendirmeleri kapsar. Bu bağlamda çalışmayla öğretmen, öğrenci, ida-

re, aile ve toplum başta olmak üzere programların anlaşılması ve uygulanmasına katkıda bulunulması amaçlanmıştır.

CDÖP sadece coğrafya bilimi açısından değil pedagojik ve gelecek açısından çalışmada değerlendirilmiştir. Amaç müfredatın anlaşılması, uygulanması, değerlendirilmesi ve sürekliliğinin sağlanmasına katkıda bulunmaktadır.

Çalışma 9 bölümden oluşmaktadır. 1. Bölüm Türkiye’de Öğretim Programları Geliştirme Çalışmaları; 2. Bölüm Osmanlı Devleti’nin Son Dönemi ve Cumhuriyet’in İlk Yıllarında Ortaöğretimde Coğrafya Dersi Öğretim Programları; 3. Bölüm, 1938-1982 Dönemi Coğrafya Dersi Öğretim Programları; 4. Bölüm, 1983-2005 Dönemi Coğrafya Dersi Öğretim Programları; 5. Bölüm, 2005 Coğrafya Dersi Öğretim Programı; 6. Bölüm, 2010, 2011 ve 2014 Coğrafya Dersi Öğretim Programları; 7. Bölüm: 2017 ve 2018 Coğrafya Dersi Öğretim Programları; 8. Bölüm: Öğretim Programlarında Coğrafya Konularının Yeri; 9. Bölüm, Coğrafya Dersi Öğretim Programları ile İlgili Yayınların Analizi (2000 Sonrası) başlıklarından oluşmaktadır.

Çalışmada öğretim programları ile ilgili çerçeve oldukça geniş tutulmuş ve değerlendirilmiştir.

Her çalışmada olduğu gibi bu eserin amacı da coğrafya ve coğrafya eğitimine bir katkı sağlamaktır. Kitap üzerinde değerlendirme ve eleştiriler sadece kitabın sonraki baskılarına katkı sağlamakla kalmayacak öğretim programlarının da gelişimine katkı sağlayacaktır.

Kitabın ortaya çıkmasında birçok kişi, kurum ve eserin katkısı olmuştur. Başta bölüm yazarları olmak üzere, katkısı olan herkese teşekkür ederiz. Eserlerin hayat bulması yayınlanması ile gerçekleşir. Onun için her zaman desteğini ve katkısını bizden esirgemeyen PegemA yayınları Şirket Müdürü Sayın Servet Sarıkaya ve tüm çalışanlarına teşekkürlerimizi sunarız.

Çalışmanın umulan katkısı sağlanması dileklerimizle...

Aralık 2021 Ankara

Editörler

BÖLÜMLER VE YAZARLARI

Editör: Prof. Dr. Servet KARABAĞ - Prof. Dr. Salih ŞAHİN
Dr. Bahaddin ŞAHİN

- 1. BÖLÜM: Türkiye’de Öğretim Programları Geliştirme Çalışmaları**
Serkan KIRKESER - Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı
ORCID No: 0000-0003-4604-4669
- 2. BÖLÜM: Osmanlı Devleti'nin Son Dönemi ve Cumhuriyet'in İlk Yıllarında Ortaöğretimde Coğrafya Dersi Öğretim Programları**
Dr. Hülya YİĞİT ÖZÜDOĞRU - Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi
ORCID No: 0000-0001-5504-1641
- 3. BÖLÜM: 1938-1982 Dönemi Coğrafya Dersi Öğretim Programları**
Candaş GÖCEN - Milli Eğitim Bakanlığı
ORCID No: 0000-0001-7105-6245
- 4. BÖLÜM: 1983-2005 Dönemi Coğrafya Dersi Öğretim Programları**
Duygu BOZKIR - Milli Eğitim Bakanlığı
ORCID No: 0000-0003-0222-6049
- 5. BÖLÜM: 2005 Coğrafya Dersi Öğretim Programı**
Prof. Dr. Servet KARABAĞ - Gazi Üniversitesi
ORCID No: 0000-0001-8678-3648
Prof. Dr. Salih ŞAHİN - Gazi Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-2166-1997
- 6. BÖLÜM: 2010, 2011 ve 2014 Coğrafya Dersi Öğretim Programları**
Dr. Bahaddin ŞAHİN - Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı
ORCID No: 0000-0002-5911-1827
- 7. BÖLÜM: 2017 ve 2018 Coğrafya Dersi Öğretim Programları**
Dr. Bahaddin ŞAHİN - Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı
ORCID No: 0000-0002-5911-1827

8. BÖLÜM: Öğretim Programlarında Coğrafya Konularının Yeri

Doç. Dr. Nilüfer KÖŞKER - Kırıkkale Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-0134-4724

**9. BÖLÜM: Coğrafya Dersi Öğretim Programları ile İlgili Yayınların Analizi
(2000 Sonrası)**

Dr. Öğr. Üyesi Sibel ÖNER - Sinop Üniversitesi

ORCID No: 0000-0003-1524-1176

İÇİNDEKİLER

Ön Söz.....	iii
Bölümler ve Yazarları.....	v

1. BÖLÜM

TÜRKİYE'DE ÖĞRETİM PROGRAMLARI GELİŞTİRME ÇALIŞMALARI

Giriş.....	1
Türkiye'de Program Geliştirme Çalışmaları.....	2
Program Geliştirme Grupları ve Çalışma Esasları.....	12
İhtiyaçların Saptanması.....	17
Programların Değerlendirilmesi.....	21
Kaynakça.....	23

2. BÖLÜM

OSMANLI DEVLETİ'NİN SON DÖNEMİ VE CUMHURİYET'İN İLK YILLARINDA ORTAÖĞRETİMDE COĞRAFYA DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMLARI

Giriş.....	28
Coğrafya Dersi Müfredatları.....	32
Kaynakça.....	44

3. BÖLÜM

1938-1982 DÖNEMİ COĞRAFYA DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMLARI

Giriş.....	48
1938 Coğrafya Dersi Öğretim Programı'nın Genel Yapısı.....	50
1942 Coğrafya Dersi Öğretim Programı'nın Genel Yapısı.....	52
1957 Coğrafya Dersi Öğretim Programı'nın Genel Yapısı.....	54
1971 Coğrafya Dersi Taslak Öğretim Programı'nın Genel Yapısı.....	56
1973 Coğrafya Dersi Öğretim Programı'nın Genel Yapısı.....	58
1982 Coğrafya Dersi Geçici Öğretim Programı'nın Genel Yapısı.....	61
Sonuç.....	64
Kaynakça.....	65

4. BÖLÜM

1983-2005 DÖNEMİ COĞRAFYA DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMLARI

Giriş	68
1983 Ortaöğretim Kurumları Coğrafya Dersi Öğretim Programı Genel Yapısı.....	70
1983 Ortaöğretim Kurumları Coğrafya Dersi Öğretim Programı Amaçları.....	71
1983 Ortaöğretim Kurumları Coğrafya Dersi Öğretim Programı İçeriği	73
1987- 1988 Arası Dönemde Orta Öğretim Kurumları Coğrafya Dersi Haftalık Ders Çizelgeleriyle İlgili Değişiklik	79
1992 Ortaöğretim Kurumları Coğrafya Dersi Öğretim Programı Genel Yapısı.....	79
1992 Ortaöğretim Kurumları Coğrafya Dersi Öğretim Programı Amaçları.....	80
1992 Ortaöğretim Kurumları Coğrafya Dersi Öğretim Programı İçeriği	80
Ders Geçme ve Kredili Sistem Dönemi ile 1992 Coğrafya Dersi Öğretim Programında Yapılan Değişiklikler.....	85
1993 Coğrafya Dersi Öğretim Programı	90
Sonuç.....	90
Kaynakça.....	93

5. BÖLÜM

2005 COĞRAFYA DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

Giriş.....	95
2005 CDÖP'ün Misyonu, Vizyonu ve Genel Amaçları	99
2005 CDÖP'ün Yapısal Özellikleri	102
2005 CDÖP'te Ölçme ve Değerlendirme	106
Revizyonlara Yönelik Değerlendirme	106
Sonuç.....	108
Kaynakça.....	110

6. BÖLÜM

2010, 2011 VE 2014 COĞRAFYA DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMLARI

Giriş.....	111
2010 Coğrafya Dersi Öğretim Programı	112
2010 Coğrafya Dersi Öğretim Programının Genel Amaçları	113
2010 Coğrafya Dersi Öğretim Programının İçerik Boyutu.....	115
2011 Coğrafya Dersi Öğretim Programı	120
2014 Coğrafya Dersi Öğretim Programı	122
Kaynakça.....	124

7. BÖLÜM

2017 VE 2018 COĞRAFYA DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMLARI

Giriş.....	125
2017 Coğrafya Dersi Öğretim Programı.....	126
2017 Coğrafya Dersi Öğretim Programının Genel Amaçları.....	126
2017 Coğrafya Dersi Öğretim Programının Öğrenme-Öğretme Yaklaşımı.....	128
2017 Coğrafya Dersi Öğretim Programının Değerler Anlayışı.....	129
2017 Coğrafya Dersi Öğretim programında Öğrencilere Kazandırılması Hedeflenen Yeterlilikler ve Coğrafi Beceriler.....	133
2017 Coğrafya Dersi Öğretim Programının Ölçme ve Değerlendirme Yaklaşımı.....	138
2017 Coğrafya Dersi Öğretim Programının İçerik Boyutu.....	139
2018 Coğrafya Dersi Öğretim Programı.....	144
2018 Coğrafya Dersi Öğretim Programının Genel Amaçları.....	145
2018 Coğrafya Dersi Öğretim Programında Yetkinlikler.....	147
2018 Coğrafya Dersi Öğretim Programında Değerler.....	149
2018 Coğrafya Dersi Öğretim Programının İçerik Boyutu.....	149
Kaynakça.....	155

8. BÖLÜM

ÖĞRETİM PROGRAMLARINDA COĞRAFYA KONULARININ YERİ

Giriş.....	157
Coğrafya Eğitimi ve Öğretimi.....	159
Okulöncesinde Coğrafya Eğitimi.....	161
İlköğretimde (İlkokul ve Ortaokul) Coğrafya Eğitimi.....	163
Hayat Bilgisi Dersi Öğretim Programında Coğrafya.....	164
Fen Bilimleri Dersi Öğretim Programında Coğrafya.....	167
Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programında Coğrafya.....	171
Seçmeli Derslerde Coğrafya.....	176
Ortaöğretimde (Lise) Coğrafya Eğitimi.....	178
Sonuç.....	184
Kaynakça.....	188

9. BÖLÜM

COĞRAFYA DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMLARI İLE İLGİLİ YAYINLARIN ANALİZİ (2000 SONRASI)

Giriş	194
Coğrafya Öğretim Programları ve Programların Bilimsel Yayınlarla Yansıması.....	197
Bulgular	202
2000 Yılı Sonrasında Türkiye’de CDÖP ile İlgili Hazırlanmış Olan Lisansüstü Tezlerin Üniversitelere ve Enstitülere Göre Dağılımına İlişkin Bulgular	202
2000 Yılı Sonrasında Türkiye’de CDÖP ile İlgili Hazırlanmış Olan Lisansüstü Tezlerin Yayın Yıllarına Göre Dağılımına İlişkin Bulgular	203
2000 Yılı Sonrasında Türkiye’de CDÖP ile İlgili Hazırlanmış Olan Lisansüstü Tezlerin Konulara Göre Dağılımına İlişkin Bulgular	205
2000 yılı Sonrasında Türkiye’de CDÖP ile İlgili Hazırlanmış Olan Lisansüstü Tezlerin Yöntemine İlişkin Bulgular	206
2000 Yılı Sonrasında Türkiye’de CDÖP ile İlgili Hazırlanmış Olan Lisansüstü Tezlerin Örneklem/Çalışma Grubuna İlişkin Bulgular	213
2000 Yılı Sonrasında Türkiye’de CDÖP ile İlgili Hazırlanmış Olan Lisansüstü Tezlerin Veri Toplama Tekniklerine İlişkin Bulgular	207
2000 Yılı Sonrasında Türkiye’de CDÖP ile İlgili Hazırlanmış Olan Lisansüstü Tezlerin Veri Analiz Tekniklerine Göre Dağılımına İlişkin Bulgular	210
2000 Yılı Sonrasında Türkiye’de CDÖP ile İlgili Yayımlanmış Makalelerin ve Bildirilerin Konulara Göre Dağılımına İlişkin Bulgular	211
2000 Yılı Sonrasında Türkiye’de CDÖP ile İlgili Yayımlanmış Makalelerin ve Bildirilerin Yayın Yıllarına Göre Dağılımına İlişkin Bulgular.....	212
2000 Yılı Sonrasında Türkiye’de CDÖP ile İlgili Yayımlanmış Makalelerin ve Bildirilerin Yöntemine İlişkin Bulgular	213
2000 Yılı Sonrasında Türkiye’de CDÖP ile İlgili Yayımlanmış Makalelerin Dergilere Göre Dağılımına İlişkin Bulgular	214
2005-2020 Aralığında CDÖP Üzerine Yapılan Çalışmaların Uygulanan Öğretim Programlarına Göre Dağılımı Nasıldır?	217
Sonuç ve Tartışma	219
Kaynakça	221
Yazarlar Hakkında.....	225

1. BÖLÜM

TÜRKİYE'DE ÖĞRETİM PROGRAMLARI GELİŞTİRME ÇALIŞMALARI

Serkan KIRKESER - Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı
ORCID No: 0000-0003-4604-4669

ÖZET

Program geliştirme, Millî Eğitim Bakanlığının (MEB) hedeflerini gerçekleştirme adına hedef, içerik, öğrenme-öğretme süreci, izleme-değerlendirme öğelerinin geliştirilmesi için yapılan koordineli çalışmaların tümünü içermektedir. Bu koordinenin sağlanması ve eğitimin bir devlet hizmeti olması gerektiği düşüncesi Cumhuriyetin ilanı ile birlikte güçlenerek devam etmiştir. Bu düşüncenin bir tezahürü olarak öğretim programlarının geliştirilmesinden sorumlu olan MEB, bilimsel danışma ve karar organı olan Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı aracılığıyla 1924 yılı "İlk Mektep Müfredat Programı" başta olmak üzere günümüze kadar çok sayıda program geliştirme çalışmasını hayata geçirmiştir. Yine bu süre zarfında program geliştirmenin bir parçası olarak devlet, birey/toplum ve konu alanının değişen hedef ve ihtiyaçlarını belirlemek ve programlara yansıtma, program geliştirme komisyonlarında yer alacak kişi, kurum ve kuruluşlar hakkında karar vermek, program geliştirme sürecinin planlı bir şekilde yürütülmesi için çalışma yönergeleri ve modelleri hazırlamak görevlerini ifa etmiştir. Ayrıca yapılan çalışmaların izleme değerlendirme faaliyetlerini yürüterek hem programların hem de eğitim-öğretim faaliyetlerinin etkililiği hakkında kararlar almıştır.

GİRİŞ

Eğitim, antik çağlarda elitlerin/seçkinlerin hem ahlaki ve entelektüel gelişimlerini sağlayan hem de onları sosyal ve politik istikrara götüren bir yoldu (Blenkin ve Kelly, 2003:28). Bu yol, modern çağ ve sonrasına kadar çeşitli dönüşümler geçirmiş olsa da genel itibarıyla "kişisel gelişim" çabası olarak kabul edilmiştir. İmparatorlukların yerini alan ulus devletler de modern çağla birlikte eğitimi bir devlet hizmeti olarak kabul etmeye başlamıştır. Çünkü modern çağla birlikte sanat, politika, bilim ve kültürde yaşanan gelişmeler ile devamında yaşanan küresel savaşlar

macera, güç, haz ve ilerlemenin yanı sıra bireye sahip olduğu ve bildiği her şeyi bir anda kaybetme tehdidini de sunmuştur. Böylece modernizmin sınıf, ırk ve ideolojilerin ortadan kaldırılması gerektiği söyleminin ötesinde toplumu çözülme, yalnızlaşma, çelişki ve kararsızlık girdabına çekmesi bireyi kaotik bir ortamla karşı karşıya bırakmıştır (Berman, 1982:15-16). Bu durum eğitimin meşru zemini olarak kabul edilen devlet ile “eğitilmiş” olmak isteyen bireyler arasındaki dayanışmanın önemini daha da artırmıştır. Bu anlamda modern devletler, Aristoteles’in Politika (Bölüm 9:9-22) eserinde değindiği “bir devlet sadece yaşam için değil, kaliteli bir yaşam için de vardır” anlayışına uygun düşecek şekilde bireye rehberlik etmeyi ve onu “istendik davranışlar sergileyen” (Senemoğlu, 2013:92) bir duruma getirmeyi öncelikli hedefleri arasına almıştır. MEB tarafından bu hedeflere ulaşabilmek amacıyla gerçekleştirilen uygulamalardan biri de öğretim programlarının hazırlanmasıdır. Bu bölümde coğrafya dersi başta olmak üzere MEB tarafından hazırlanan öğretim programlarının geliştirilme süreçleri ele alınmıştır.

1. Türkiye’de Program Geliştirme Çalışmaları

Program geliştirme gerek okul içi gerekse okul dışında MEB ile okulun kendi amaçlarını gerçekleştirme adına uygun yöntem ve teknikleri kullanarak düzenlediği içerik ve öğretim etkinliklerinin geliştirilmesi için yapılan koordineli çalışmaların tümüdür (Varış, 1996: 17). Bu koordinenin sağlanması ve eğitimin bir devlet hizmeti olması gerektiği düşüncesi II. Mahmud döneminde başlamış ve Cumhuriyet’in ilanıyla beraber güçlenerek devam etmiştir. Öyle ki devlet, Kurtuluş Savaşı’nın yaşandığı dönemde (1919-1922) dahi eğitim konusunu ihmal etmemiş ve bu alanda bir dizi çalışma gerçekleştirmiştir. Örneğin Büyük Millet Meclisinin 23 Nisan 1920’de açılmasının hemen ardından 3 Mayıs 1920’de “Maarif Vekâleti” (Millî Eğitim Bakanlığı¹) merkez teşkilatı kurulmuştur. Hemen akabinde 1921 yılında MEB bünyesinde, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı’nın da temeli olan, Telif ve Tercüme Heyeti oluşturulmuş ve yine aynı yıl I. Maarif Kongresi düzenlenmiştir. Kongrede savaş ve sonrası eğitim faaliyetlerini aksatmamak, ülkedeki okul ve öğrenci mevcudunu tespit etmek, bu konuda yapılması gereken çalış-

1 Millî Eğitim Bakanlığı, Cumhuriyet’in kuruluşundan bugüne kadar 1923–1935 yılları arasında “Maarif Vekâleti”, 1935–1941 yılları arasında “Kültür Bakanlığı”, 1941–1946 yılları arasında “Maarif Vekillîği”, 1946–1950 yılları arasında “Millî Eğitim Bakanlığı”, 1950–1960 yılları arasında “Maarif Vekâleti”, 1960–1983 yılları arasında “Millî Eğitim Bakanlığı”, 1983–1989 yılları arasında “Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı” isimleri altında faaliyetlerini sürdürmüş ve 1989 yılından günümüze kadar “Millî Eğitim Bakanlığı” adıyla çalışmalarını devam ettirmektedir. Millî Eğitim Bakanlığının teşkilat yapısı kuruluşundan bu yana çeşitli yasal düzenlemelerle değişikliklere uğramış olup hâlihazırda teşkilatlanması 10.07.2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 1 sayılı “Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile belirlenmiştir.